

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 28. maj 2021
(OR. en)

Interinstitutionel sag:
2018/0206(COD)

6980/2/21
REV 2 ADD 1

FSTR 25
SOC 143
SAN 140
CADREFIN 131
CODEC 367
PARLNAT 123

RÅDETS BEGRUNDELSE

Vedr.: Rådets førstebehandlingsholdning med henblik på vedtagelse af EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING om oprettelse af Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1296/2013

- Rådets begrundelse
- Vedtaget af Rådet den 27. maj 2021

I. INDLEDNING

1. Den 30. maj 2018 forelagde Kommissionen forslag til forordning om Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+-forordningen)¹, som er en del af lovgivningspakken om samhørighedspolitik for 2021-2027. ESF+-forordningens overordnede politikmålsætning er at bidrage til at skabe et mere effektivt og modstandsdygtigt "socialt Europa" og gennemføre den europæiske søjle for sociale rettigheder samt de sociale og beskæftigelsesmæssige prioriteter, der identificeres i den europæiske økonomiske styringsproces. Den 28. maj 2020 efter udbruddet af covid-19 og som en del af den reviderede flerårige finansielle ramme 2021-2027 og genopretningspakken fremsatte Kommissionen forskellige ændringsforslag til lovgivningspakken om samhørighedspolitik for 2021-2027, herunder til ESF+-forordningen².
2. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog sin udtalelse om det oprindelige forslag den 17. oktober 2018³ og om det ændrede forslag den 18. september 2020⁴.
3. Regionsudvalget vedtog sin udtalelse om det oprindelige forslag den 5. december 2018⁵ og om det ændrede forslag den 14. oktober 2020⁶.
4. Europa-Parlamentet fastlagde sin førstebehandlingsholdning til ESF+-forordningen på plenarmødet den 4. april 2019.
5. Gruppen vedrørende Strukturforanstaltninger gennemgik den foreslåede ESF+-forordning på en række møder under det bulgarske, østrigske, rumænske, finske, kroatiske, tyske og portugisiske formandskab.

¹ Dok. ST 9573/18 + ADD 2.

² Dok. ST 8394/20.

³ EUT C 62 af 15.2.2019, s. 165.

⁴ EUT C 429 af 11.12.2020, s. 245.

⁵ EUT C 86 af 7.3.2019, s. 84.

⁶ EUT C 440 af 18.12.2020, s. 191.

6. De Faste Repræsentanternes Komité godkendte det indledende delvise forhandlingsmandat den 3. april 2019⁷. Den 22. juli 2020 godkendte De Faste Repræsentanternes Komité endnu et delvist mandat til forhandlinger med Europa-Parlamentet om Kommissionens ændrede forslag til ESF+-forordningen⁸. Den 5. oktober 2020 blev det delvise forhandlingsmandat endvidere ajourført af De Faste Repræsentanternes Komité⁹ for at tage hensyn til Det Europæiske Råds konklusioner om den flerårige finansielle ramme 2021-2027 og den genopretningspakke, som blev vedtaget på det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 17., 18., 19., 20. og 21. juli 2020.
7. På grundlag af disse mandater førte det finske, kroatiske, tyske og portugisiske formandskab interinstitutionelle forhandlinger, som blev afsluttet i februar 2021.
8. Den 4. marts 2021 godkendte Europa-Parlamentets Udvalg om Beskæftigelse og Sociale Anliggender (EMPL) resultatet af de interinstitutionelle forhandlinger. Den 5. marts 2021 sendte formanden for EMPL-udvalget en skrivelse til formandskabet for Rådet, hvori det blev tilkendegivet, at formanden vil henstille til plenarforsamlingen, at den ved Parlamentets andenbehandling accepterer Rådets holdning uden ændringer, med forbehold af jurist-lingvisternes gennemgang.
9. Under hensyntagen til ovenstående enighed og efter jurist-lingvisternes gennemgang vedtog Rådet sin førstebehandlingsholdning den 27. maj 2021 efter den almindelige lovgivningsprocedure som fastlagt i artikel 294 i TEUF.

II. MÅLSÆTNING (artikel 3 og 4)

10. I henhold til bl.a. artikel 149, 153, 164 og 175 i TEUF har ESF+ til formål at støtte medlemsstaterne og regionerne i at opnå et højt niveau af beskæftigelse, retfærdig social beskyttelse, en kompetent og modstandsdygtig arbejdsstyrke samt inklusive og sammenhængende samfund, der sigter mod at afskaffe fattigdom, og som opfylder principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder. Samtidig vil ESF+ støtte, supplere og skabe merværdi til medlemsstaternes allerede eksisterende politikker på ovennævnte områder.

⁷ Dok. 7982/19.

⁸ Dok. 9431/20.

⁹ Dok. 10881/20.

11. ESF+ vil støtte følgende specifikke målsætninger:

- a) forbedre adgangen til beskæftigelse og aktiveringsforanstaltninger for alle jobsøgende
- b) modernisere arbejdsmarkedets institutioner og tjenester for at vurdere og forudse behov for færdigheder
- c) fremme en kønsmæssigt afbalanceret arbejdsmarkedsdeltagelse, lige arbejdsvilkår og en bedre balance mellem arbejdsliv og privatliv
- d) fremme arbejdstageres, virksomheders og iværksætteres tilpasning til forandringer samt aktiv og sund aldring
- e) forbedre uddannelsessystemernes kvalitet, inklusivitet, effektivitet og arbejdsmarkedsrelevans
- f) fremme lige adgang til og færdiggørelse af inklusiv kvalitetsuddannelse, navnlig for ugunstigt stillede grupper
- g) fremme livslang læring
- h) skabe aktiv inklusion med henblik på at fremme lige muligheder, ikkeforskelsbehandling og aktiv deltagelse
- i) fremme socioøkonomisk integration af tredjelandsstatsborgere, herunder migranter
- j) fremme socioøkonomisk integration af marginaliserede befolkningsgrupper
- k) fremme lige og rettidig adgang til tjenester, der er bæredygtige, økonomisk overkommelige og af høj kvalitet, modernisere de sociale beskyttelsessystemer, forbedre sundhedssystemernes og langtidsplejetjenesternes tilgængelighed, effektivitet og modstandsdygtighed
- l) fremme social integration af personer, der er truet af fattigdom eller social udstødelse
- m) afhjælpe materielle afsavn gennem fødevarebistand eller elementær materiel bistand til de socialt dårligst stillede personer.

Ud over ovennævnte specifikke målsætninger vil ESF+-indsatsområdet under delt forvaltning også bidrage til de politikmålsætninger, der er fastsat i artikel 5 i forordningen om fælles bestemmelser.

12. Hvis det er strengt nødvendigt og som en midlertidig foranstaltning som reaktion på exceptionelle eller usædvanlige omstændigheder, kan ESF+ støtte finansiering af ordninger med nedsat arbejdstid (uden krav om, at de skal kombineres med aktive foranstaltninger) samt adgang til sundhedspleje, herunder for personer, der socioøkonomisk set ikke umiddelbart er sårbare.

III. ANALYSE AF RÅDETS FØRSTEBEHANDLINGSHOLDNING

a) Gennemførelse under delt forvaltning (artikel 7-24)

13. Rådets førstebehandlingsholdning skaber en god balance mellem de forskellige specifikke målsætninger, der skal følges af ESF+, og afspejler de vigtigste sociale udfordringer, som Europa i øjeblikket står over for i forbindelse med den europæiske søjle for sociale rettigheder, samt kravene om tematisk koncentration, der øremærker nødvendig støtte til centrale områder udpeget af medlovgiverne (børnefattigdom, social inklusion, ungdomsarbejdsløshed, støtte til de socialt dårligst stillede og kapacitetsopbygning hos arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer).
14. I denne forbindelse fastsættes følgende i den aftale, der er indgået om tematisk koncentration af ESF+-midler (artikel 7 og til dels artikel 9):
 - Medlemsstaterne vil tildele mindst 25 % af deres nationale midler fra ESF+-indsatsområdet under delt forvaltning til at fremme social inklusion.
 - Medlemsstater, i hvilke den gennemsnitlige andel af børn på under 18 år truet af fattigdom eller social udstødelse i perioden mellem 2017 og 2019 (Eurostatdata) lå over EU-gennemsnittet, vil tildele mindst 5 % af deres midler fra ESF+-indsatsområdet under delt forvaltning til disse aktiviteter.
 - Medlemsstater, i hvilke den gennemsnitlige andel af unge mellem 15 og 29 år, der i perioden mellem 2017 og 2019 ikke var i beskæftigelse eller under uddannelse (Eurostatdata), lå over EU-gennemsnittet, vil tildele mindst 12,5 % af deres midler fra ESF+-indsatsområdet under delt forvaltning til disse tiltag.

- Medlemsstaterne vil tildele mindst 3 % af deres midler fra ESF+-indsatsområdet under delt forvaltning til bekæmpelse af de former for ekstrem fattigdom, der har den største betydning for social udstødelse, som for eksempel hjemløshed, børnefattigdom og fødevaremæssige afsavn.
 - Medlemsstaterne vil i hvert program tildele et passende beløb af deres midler fra ESF+-indsatsområdet under delt forvaltning til kapacitetsopbygning hos arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer. Medlemsstater med en landespecifik henstilling på dette område vil også afsætte mindst 0,25 % af ESF+-midlerne til dette formål.
15. I en kontekst, hvor innovation og tværnationalt samarbejde på det sociale område spiller en stadig vigtigere rolle, vil medlemsstaterne også støtte tiltag med henblik på social innovation og sociale eksperimenter, der styrker bottom-up-tilgange baseret på partnerskaber (artikel 14), og de vil også have mulighed for at fremme og støtte tværnationale samarbejdstiltag under et hvilket som helst af de ESF+-specifikke målsætninger (artikel 15).
16. Samtidig gør ESF+-indsatsområdet under delt forvaltning det klart, hvilken type omkostninger der ikke er støtteberettiget (artikel 16). Erhvervelse af jord og fast ejendom samt erhvervelse af infrastruktur kan ikke støttes. Endvidere er erhvervelse af møbler, udstyr og køretøjer (undtagen hvis erhvervelsen heraf er nødvendig for at opfylde målsætningen med operationen, eller hvis disse genstande er fuldt afskrevne, eller hvis erhvervelsen af disse genstande er den mest økonomiske løsning) heller ikke støtteberettiget.
17. Kapitel III (artikel 18-24) fokuserer udelukkende på det, der i den tidligere FEAD var materiel bistand, og omfatter principper for støtte, regler om rapportering, støtteberettigelse, indikatorer og revision for så vidt angår foranstaltninger under ESF+ til afhjælpning af materielle afsavn. Rådets førstebehandlingsholdning viderefører strukturen i dette kapitel fra Kommissionens forslag med en lignende tilgang og fastsætter ikke skærpede regler (f.eks. for rapportering af data om indikatorer eller regler om revisionsspor) for disse typer operationer, som har lavere deltagelsestærskler og derfor administrativt er mindre byrdefulde.

b) Gennemførelse under direkte og indirekte forvaltning (artikel 25-36)

18. Rådets førstebehandlingsholdning omfatter for så vidt angår området beskæftigelse og social innovation (EaSI-indsatsområdet) bestemmelser om operationelle målsætninger, støtteberettigede tiltag og enheder, associerede tredjelande, former for EU-finansiering og beskyttelse af Unionens finansielle interesser samt andre gennemførelsesspørgsmål (f.eks. arbejdsprogram, overvågning og rapportering, evaluering, revision, information og kommunikation og offentlig omtale).
19. EaSI-indsatsområdet vil have følgende operationelle målsætninger (artikel 25):
- a) at udvikle komparativ analytisk viden af høj kvalitet
 - b) at lette effektiv og inklusiv informationsdeling, gensidig læring, peerevalueringer og dialog om relevante politikker
 - c) at støtte sociale eksperimenter og opbygge relevante interessenters kapacitet
 - d) at lette arbejdstageres frivillige geografiske mobilitet og øge beskæftigelsesmulighederne
 - e) at støtte udviklingen af et markedsøkosystem i forbindelse med ydelsen af mikrofinansiering til mikrovirksomheder i opstarts- og udviklingsfaserne
 - f) at støtte netværksarbejde på EU-plan og dialog med og blandt relevante interessenter og bidrage til at opbygge deres institutionelle kapacitet
 - g) at støtte udviklingen af sociale virksomheder og af et socialt investeringsmarked
 - h) at yde vejledning med henblik på udvikling af den sociale infrastruktur, der er nødvendig for gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder
 - i) at støtte tværnationalt samarbejde for at fremskynde overførsel af og lette opskalering af innovative løsninger og
 - j) at støtte gennemførelsen af relevante internationale sociale og arbejdsmarkedsmæssige standarder.

20. EaSI-indsatsområdet kan også støtte følgende tiltag (artikel 26):

- a) analytiske aktiviteter, herunder i forhold til tredjelande
- b) gennemførelse af politikker
- c) kapacitetsopbygning
- d) kommunikations- og formidlingsaktiviteter.

c) Andre bestemmelser (artikel 37-42)

21. Ud over standardbestemmelser, som findes tilsvarende i andre retsakter, f.eks. om udøvelse af delegerede beføjelser og udvalgsprocedurer (i dette tilfælde vedrørende ESF+ under delt forvaltning), sikrer Rådets førstebehandlingsholdning i medfør af artikel 39 inddragelse af det udvalg, der er nedsat i henhold til artikel 163 i TEUF, og som kan afgive udtalelser om relevante ESF+-emner og vil nedsætte arbejdsgrupper for hvert ESF+-indsatsområde.
22. Det fremgår af førstebehandlingsholdningen, jf. artikel 42, at Rådet af hensyn til kontinuiteten i ydelsen af støtte på det relevante politikområde og for at muliggøre gennemførelse fra begyndelsen af den flerårige finansielle ramme 2021-2027 finder, at forordningen bør finde anvendelse med tilbagevirkende kraft for så vidt angår EaSI-indsatsområdet fra den 1. januar 2021.

IV. KONKLUSION

23. Rådets førstebehandlingsholdning afspejler det kompromis, der blev opnået i forhandlingerne mellem Rådet og Europa-Parlamentet med støtte fra Kommissionen.
24. Rådet mener, at dets førstebehandlingsholdning udgør en afbalanceret tekst, der opfylder alle målsætningerne i ESF+-forordningen.